

Понеже дѣлитель-тъ и частно-то сж производителіе за дѣлимо-то, то е явно, че дѣлимо-то число ще ся найде, ако ся умножи частно-то на дѣлителя, че дѣлитель-тъ ще ся найде, ако ся раздѣли дѣлимо-то число на частно-то, и че частно-то число ще ся найде, като раздѣлимъ дѣлимо-то на дѣлителя. Като знаемъ това, не е мѣчно да ся рѣшаютъ слѣдующи-ты задавки, твърдѣ полезны за упражненіе на дѣца-та:

1) *Какво число трѣбва да ся раздѣли на 3, за да ся получи частно 7?*

Тукъ ся види, че дѣлимо-то число е неизвѣстно,

$$\text{дѣлитель-тъ} = 3$$

$$\text{частно-то} = 7; \text{ зато}$$

$$\text{искано-то дѣлимо число} = 3 \times 7 = 21.$$

2) *На какво число трѣбва да ся умножи 13, за да ся получи произведеніе = 65?*

Въ тоя случай искано-то число, кое-то да нарѣчемъ съ буквѣ x , и 13 трѣбва да бѣждътъ производителіе на число 65 т. е.

$$13 \times x = 65.$$

Слѣдов. 65 може да ся земе за дѣлимо

13 „ „ „ „ „ дѣлитель

а x „ „ „ „ „ частно

$$\text{и ще бѣде } x = \frac{65}{13} = 5$$

Или, може да си мыслимъ така: понеже $13 \times x$ и 65 сж равны количества, то като ся раздѣлятъ на еднакво число 13, кое-то стои при x , частны-ты числа трѣбва да излѣзжътъ равны, т. е.

$$\frac{13x}{13} = \frac{65}{13}; \text{ нѣ } \frac{13}{13} = 1, \text{ затова } x = \frac{65}{13} = 5.$$

3. *На какво число трѣбва да ся раздѣли 105, за да ся получи частно число = 7?*

Тукъ 105 е дѣлимо число

7 е частно

x е исканный дѣлитель.

Заради това $7 \times x = 105$. Нѣ кога седмъ x сж равни съ 105, то едно x трѣбва да бѣде 7 пѣти по-малко, или

$$x = \frac{105}{7} = 15; \text{ и така, } \frac{105}{15} = 7$$

Числит.

6.